

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

МАТЕРІАЛИ

Науково-практичної конференції

***«Сучасні проблеми фармакології, косметології
та аромології»***

Присвячується
100 річчю з дня народження видатного українського
фармаколога,
професора Ярослава Борисовича Максимовича,
10 річчю з дня заснування
Одеського медичного інституту МГУ,
та
Дню Фармацевта
м. Одеса – 2019

УДК 615(063)

ББК 52.8я43

С 91

Сучасні проблеми фармакології, косметології та аромології:

Матеріали науково-практичної конференції, присвяченій 100 річчю з дня народження видатного українського фармаколога, професора Ярослава Борисовича Максимовича, 10 річчю з дня заснування Одеського медичного інституту МГУ, та Дню Фармацевта. м. Одеса, 4 жовтня 2019 р. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2019. – 140 с.

ISBN 978-966-413-659-1

У збірнику представлені доповіді і повідомлення, подані на науково-практичну конференцію «Сучасні проблеми фармакології, косметології та аромології», присвяченій 100 річчю з дня народження видатного українського фармаколога, професора Ярослава Борисовича Максимовича, 10 річчю з дня заснування Одеського медичного інституту МГУ, та Дню Фармацевта, яка відбулася в Одеському медичному інституті Міжнародного гуманітарного університету 4 жовтня 2019 р.

Редакція, макет: В. А. Бачеріков.

ISBN 978-966-413-659-1

©Одеський медичний інститут Міжнародного гуманітарного університету,

©2019

Г. В. Федорова,

*канд. хім. наук, доцент кафедри хімії навколишнього середовища
Одеського державного екологічного університету (м. Одеса).*

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ

Анотація. *Обговорюються сучасна ситуація та можливості дистанційного навчання при підготовці студентів медиків і фармацевтів в Україні. Наводиться обґрунтування того, що дистанційне навчання може бути використано як для вивчення фундаментальних природознавчих дисциплін, так і для спеціальних медичних та фармацевтичних дисциплін. Розглядаються переваги, ефективність та недоліки дистанційної форм навчання стосовно медичної освіти.*

Ключові слова: *дистанційне і традиційне навчання, фармація, медицина, ефективність навчання, освітні технології.*

Постановка проблеми. Новітні технології стрімко вторгаються в наше життя та неухильно змінюють її. Особливо сильно це впровадження смартфонів, персональних комп'ютерів, планшетів відчутно в системі освіти. У сучасній молоді формується новий своєрідний тип мислення: легкість засвоєння ними останніх за новизною інформаційних систем та обладнання, швидкість сприйняття інноваційних технологій. А швидкість оволодіння молоддю, навіть дітьми, новими електронними системами та редакторами в освітній сфері – просто вражає. Тому недивно, що таку популярність у молоді та в педагогічних колах придбала широко обговорювана система дистанційної освіти. Затвердження після громадського обговорення Міністерством освіти та науки України проекту «Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти» наказом №536 від 23 квітня 2019 р. тільки підтверджує актуальність охоплення дистанційним навчанням (ДН) середніх шкіл [1]. Тому, проблема охоплення ДН закладів вищої освіти та перспективи його впровадження у нашій країні є актуальними і навіть дещо запізненими.

Зараз дистанційне навчання розглядається як комплекс освітніх послуг, який віддзеркалює усі властиві учбовому процесу компоненти (методи,

зміст, організаційні форми та засоби навчання) [2], що реалізуються через можливості Інтернету на значному відстані від закладу, що навчає, за допомогою сучасних засобів комунікації, які в часі швидко оновлюються та удосконалюються.

Аналіз останніх публікацій впровадження ДН в освітній системі підготовки медиків та фармацевтів за кордоном свідчить про його достатню ефективність, причому порівняння знань, одержаних шляхом традиційного і дистанційного навчання, заперечує різницю між ними [3], Крім ефективності [4], неможливо не відмітити значні корисність та цікавість з величезною кількістю демонстраційних та методичних можливостей для студентів. Іноді ДН вважають різновидом заочної форми освіти, однак, при деякій схожості ДН є альтернативним у плані безперервності навчання (а не від сесії до сесії), своєчасності до новизни зі швидким оновленням учбового матеріалу з покращенням його освітньої, методичної та наукової цінності, що особливо важливе для медиків і фармацевтів, а також наявністю зворотного зв'язку між студентом і викладачем. ДН як невід'ємна частина освітнього процесу вже протягом 30 років впевнено нарощує популярність в усьому світі і не здає позицій класичному навчанню. Причому, якщо ДН для майбутніх лікарів поєднується з традиційним навчанням, то фармацевтичну освіту можна одержати цілком в системі ДН. Про це свідчить перехід на дистанційну систему в фармацевтичній освіті в Казахстані (КазНМУ) [5], Росії (ДН пропонують Пятигорський медико-фармацевтичний інститут, Медуніверситет «Реаавиз» та 1-ий Московський госуніверситет ім. Сеченова» [6] й дані, що «96% університетів США пропонують хоча б один онлайн клас, а навколо третини всіх студентів цієї країни беруть такий клас» [5]. Наведено застосування ДН у Німеччині та США [7].

Виклад основного матеріалу. Використання форми ДН в медичних ВНЗ досі залишається спірним і викликає багато дискусій. Дійсно, об'єктивний розгляд проблеми висвітлює як їхні переваги, так і недоліки.

Конкуренція серед медичних ВНЗ і популярність ДН у студентів про-вокує рух у бік дистанційної форми навчання через такі його переваги для учбового процесу: технологічність навчання з використанням новітніх програмних матеріалів і сучасних технічних засобів; надання консультацій викладачем не тільки аудиторне, але протягом тижня, семестру, навчального року; можливість через інноваційні методи обмін знаннями та новітніми досягненнями науки у певних медичних галузях; навчання більшої кількості студентів, що залучає додаткові фінанси до ВНЗ; полегшення навчальної роботи з інвалідами та іноземцями; і для студентів: мобільність – навчання у будь-якому куточку країни та світу з вибором провідного і престижного ВНЗ; економічна доцільність – зниження їх витрат на транспорт, проживання у гуртожитках і на квартирах, до того ж, плата за ДН нижче, ніж за денну або заочну форму навчання; незалежність, оскільки графік навчання студент формує сам; можливість одночасно вивчатися у різних ВНЗ, факультетах та спеціальностях; комфортність для тих, хто має особливі потреби щодо організації навчального процесу (мовні, психологічні, інвалідність). Хоча медична освіта має свої особливості, але крім гнучкості ДН і доступу до світових інформаційних ресурсів, важливим є розвиток самодисципліни з формуванням стійкої мотивації у необхідності досконалого оволодіння медичною професією. Привабливим у ДН є створення рівних можливостей для людей одержати медичну освіту, т. зв. інформаційна децентралізація освіти, що важливе для молоді віддалених сільських районів та іноземців.

Щодо недоліків, то для лікарів набуття практичних навичок – головної складової навчання, шляхом тільки ДН дійсно неможливо, але теоретична дистанційна підготовка має право на існування. Автор зберігає позицію поєднання класичного та ДН для медиків. До недоліків також можна віднести ситуацію, коли викладач, отримуючи виконані завдання, не завжди впевнений, що їх виконав саме цей студент. До того ж, проблемою стає однозначність оцінювання, недостатній контакт викладача та студента.

Хоча в Україні система медичного ДН робить перші кроки, вона розширюється та удосконалюється. У 2011 р. медична дистанційна освіта стартувала в Україні проектом «Академія - дистанційне навчання on-line» за ініціативою Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України. Корисність ДН для післядипломної освіти та для практикуючих лікарів є очевидною, що підтверджується введенням рубрики «Академія – дистанційне навчання on-line» у журналі «Український медичний часопис», а з 2011 р. на платформі Оргкомітету медконгресу «Людина та ліки» в Україні почала робити медична програма ДН ООО «NEW VIVO» для українських лікарів, які бажають розширити знання в основній спеціальності або освоїти новітню, суміжну; отже, з 2015 р. поступово українські лікарі стали переходити на он-лайн навчання. В Харківській медичній академії післядипломної освіти створено Службу дистанційного навчання з метою очно-заочної дистанційної підготовки лікарів.

Деякі медичні ВНЗ України успішно впроваджують ДН з базових природознавчих та спеціальних дисциплін із засвоєнням теоретичних курсів, не відмовляючись від класичної форми викладання практичних занять і лабораторних робіт, а заочна форма фармацевтів існує вже кілька років. Крім того, впровадження персональних телемедичних консультацій має свою привабливість. Доведено ефективність досвіду роботи в режимі самостійної підготовки студентів, як з теоретичної питань, так і з отриманням практичних умінь з основ діагностики в клініці внутрішніх хвороб ДЗ «Дніпровська медична академія МОЗ України» [7]; пропонує дистанційну форму фармацевтичної освіти Одеський та Івано-Франківський медичний університет [8]. Концепція розвитку Одеського національного медичного університету не передбачає введення ДН, але на фармацевтичному факультеті заочної форми навчання робляться перші кроки, функціонує система електронного тестування, введено електронний журнал.

Висновки. Зараз будь-яка професія потребує постійного навчання, але

професія лікаря та фармацевта – це постійне вдосконалення, безперервне пізнання, хода в ногу з часом, відточення уміння у діагностиці, хірургії, ін. спеціальностях. Отже, на думку автора, актуальність впровадження інноваційних методів медичного електронного навчання, використання всесвітньої Інтернет-мережі є потужним додатком до традиційної методології вищої медичної школи.

ДН оновлює і змінює роль викладача, який виконує головну задачу координувати навчальний процес з позицій знань комп'ютерних телекомунікаційних технологій і систем ДН, а не тільки дисципліни, що викладає. Безсумнівно, необхідні зусилля викладачів для подальших науково-методичних розробок курсів дисциплін, оволодіння електронними системами ДН, що є засобом для розробки дистанційних курсів, обмін досвідом зі зарубіжними та вітчизняними вищими медичними школами.

Література

1. Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти./Наказ МОН України № 536 від 23 квітня 2019 р. – URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/64866/ (дата звернення: 05.08.2019).
2. Марухно В. М. Дистанционное образование в медицине/ В. М. Марухно // Междунар. журн. экспер. образования. – 2012. – №4. – С.154-156.
3. Phipps R. What's the difference? A review of contemporary research on the effectiveness of distant learning in higher education/ R. Phipps, J. Merisotis // Washington: The Institute For Higher Education Policy. – 1999.
4. Robertson J. S. Is online instruction perceived as effective as campus instruction by gradient students in education? / J. S. Robertson, M. M. Grant, L. Jackson // The Internet and Higher Education. – 2005. – №8. – Р. 73-86.
5. Алмагамбетова Н. Возможности дистанционного обучения в медицинском образовании // Вестник КазНМУ, – 2013. – №4(2). – С. 15-16.
6. Образование в медицине дистанционно. – Edunews URL: <http://edunews.ru>napravleniya/> (дата звернення: 08.08.2019).
7. Хомазюк Т. А. Дистанційна додипломна медична освіта: міф чи реальність? Завдання та перспективи. / Т. А. Хомазюк, В. І. Гриценко, Ю. П. Люлька // Медична освіта – 2012. – №4. – С. 141-143.
8. Дистанційне навчання – URL: <https://www.ifnmu.edu.ua/uk/studentam/dystantsiine-navchannia/> (дата звернення: 09.08.2019).

Fedorova G. V. Modern Aspects of the Distance Learning in Higher Medical Education in Ukraine.

Abstract. *The current situation and opportunities for distance learning in the preparation of medical students and pharmacist in Ukraine are discussed. The rationale is that distance learning can be used both for the study of fundamental natural sciences and for various medical disciplines and pharmacy. The advantages, effectiveness and disadvantages of distance learning in medical education are discussed.*

Keywords: *traditional and distance learning, medicine, pharmacy, educational technologies, training effectiveness.*

УДК: 615.07:615. 32:615.256

І. С. Коноваленко,

асистент кафедри аптечної технології ліків

Національного фармацевтичного університету (НФаУ, м. Харків).

Н. П. Половко,

доктор фарм. наук, професор кафедри аптечної технології ліків, (НФаУ),

Н. І. Гудзь,

канд. фарм. наук, доцент кафедри технології ліків і біофармації

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (м. Львів)

Пьотр П. Вечорек,

*доктор хім. наук, професор кафедри аналітичної та екологічної хімії
Опольського Університету (м. Ополь, Республіка Польща)*

**ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ,
ЯКА ВХОДИТЬ ДО СКЛАДУ ГІНЕКОЛОГІЧНИХ КРАПЕЛЬ**

Анотація. *Підбір методик контролю якості проводили після вивчення складу біологічно активних речовин лікарської рослинної сировини і їх суміші у формі спиртових крапель. Було проведено якісний та кількісний аналіз складу біологічно активних речовин у ЛРС та суміші, які проявляють заявлену фармакологічну дію для негормональної терапії розладів у жінок, характерних при менопаузі.*

Ключові слова: *стандартизація, лікарська рослинна сировина, краплі спиртові, клімакс, флавоноїди, рутин.*

На даний час для лікування клімактеричних симптомів пацієнткам широко назначається замісна гормональна терапія. Незважаючи на це, існує ряд реальних і абсолютних протипоказань до призначення гормональних препаратів. Пошук альтернативних методів корекції клімактеричних розладів

Зміст

Профессиональный путь выдающегося фармаколога, профессора Ярослава Борисовича Максимовича.	5
Десятилетие Одесского медицинского института.	14
Фармакологічна активність біокоординаційних сполук Германію.	20
Quality control of ivy leaf, its extracts and dosage forms in industrial manufacturing with usage HPLC and HPTLC methods.	23
Природные яды, их свойства и использование в медицине.	26
Застосування АВС-аналізу до формування оптимального асортименту гепатопротекторів.	31
Лекарственные средства, победившие мировые эпидемии (пандемии).	34
Современные тенденции продвижения лекарственных препаратов на украинском фармацевтическом рынке.	49
Влияние метеорологических и геогелиофизических факторов на смертность от ИБС.	54
Реалізація методики тонкошарової хроматографії в умовах високоефективної тонкошарової хроматографії для аналізу таблеток амоксициліну з клавуланатом.	62
Дослідження кількісного вмісту водорозчинних полісахаридів листя лепехи звичайної.	64
Біотестування косметичних засобів як сучасний напрямок біохімічних досліджень.	69
Сучасні аспекти дистанційного навчання у вищій медичній освіті України.	71
Дослідження лікарської рослинної сировини, яка входить до складу гінекологічних крапель.	76
Принципи організації навчальної діяльності іноземних студентів із дисципліни «Медична біологія».	80
Технологічні аспекти виготовлення шампуню для лікування себореї	86
Дослідження з вибору оптимального режиму отримання витяжки зі збору «Ревмаверт».	88

Фітотерапія у лікуванні акне.	91
Регуляторні впливи на довільне дихання у пацієнтів з контрольованим та неконтрольованим перебігом бронхіальної астми.	95
Обґрунтування розробки лікувально-косметичного засобу у формі патчів.	102
Зміни інтегральних показників серцево-судинної системи хворих на гіпертонічну хворобу її стадії в динаміці лікування доксазозіном.	104
Резистентність до антибіотиків та альтернативний метод боротьби з запаленням.	107
Розробка навчально-методичної літератури для вивчення дисципліни «Фармацевтична ботаніка» під час підготовки студентів до складання ліцензійного іспиту «Крок 1. Фармація».	113
Дослідження щодо перспективності розробки лікарських препаратів із корою верби білої.	120
Джерела природних ноотропних речовин та їх властивості.	123
Зміни в міністерській програмі «Доступні ліки» та її виконання в регіонах.	131

Як цитувати:

- Матеріали науково-практичної конференції «Сучасні проблеми фармакології, косметології та аромології». ОМІ МГУ, Одеса, 04.10.2019 р. – С.

Как цитировать:

- Материалы научно-практической конференции «Современные проблемы фармакологии, косметологии и аромологии». ОМИ МГУ, Одесса, Украина. 04.10.2019 г. - С.

Content

Antipov M. G., Peklina G. P., Khomenko T. V., Mokienko S. V., Malinovsky V. O., Bershova I. K. Professional way of the outstanding pharmacologist, professor Yaroslav Borisovich Maksimovich.	5
Peklina G. P., Antipov M. G., Khomenko T. V., Mokienko S. V., Malinovsky V.O., Bershova I. K. The Decade of the Odessa Medical Institute.	14
Chebanenko, O. A., Martsinko, O. E., Seifullina, I. I., Pesaroglo O. G. Pharmacological activity of biocoordination compounds of Germanium.	20
Bezruk I. V., Georgiants V. A., Ivanauskas L. Quality control of ivy leaf, its extracts and dosage forms in industrial production using HPLC and HPTLC methods	23
Zankevich V. V., Markina E. L. Natural poisons their properties and use in medicine.	26
Mokienko S. V., Plotnikova I. V., Application of ABC analysis for the formation of the optimal assortment of the hepatoprotectors.	31
Pinkovsky M. V., Malinovskii V. A. Medicines that defeated global epidemics (pandemics).	34
Mochernyak, D. V., Mokienko, S. V. Current trends in the promotion of drugs in the Ukrainian pharmaceutical market.	49
Fedorova N. S., Malinovskii V. A., The influence of meteorological and geo-geliophysical factors on mortality from coronary heart disease.	54
Dobrova A. O., Bezruk I. V., Georgiyants V. A., Ivanauskas L. Realisation of TLC and HPTLC identification procedure of amoxicillin and clavulanic acid.	62
Yaremenko M. S., Gontova T. M., Rudenko V. P. Quantitative analysis of water soluble polysaccharides in acorus calamus leaves.	64
Sevastyanova E., Pylypenko L. Biotesting of cosmetic means as a modern direction of biochemical research.	69
Fedorova G. V. Modern Aspects of the Distance Learning in Higher Medical Education in Ukraine.	71
Konovalenko I. S., Polovko N. P., Gudz' N. I., Wieczorek P. P. Standardization of medicinal plant materials, which are a part of the alcohol drops for therapy of menopause disorders in women.	76
Gvozdi Svitlana. Principles of organizing of foreign student's educational	80

activities in the discipline «Medical Biology».

- Semchenko K. V., Krasnobryzha A. O. Technological aspects of shampoo for seborrhea treatment manufacturing. 86
- Kriukova A. I., Vladymyrova I. N. The study of the optimal mode for receiving extracts from the «Revmavert» spices. 88
- Gontova T. M., Mala O. S., Mashtaler V. V., Proskurina K. S., Gaponenko V. P. Phytotherapy in the treatment of acne. 91
- Romanchuk A. P., Bazhora Y. I., Alyoshin O. V. Regulatory effects on voluntary breathing in patients with controlled and uncontrolled course of bronchial asthma. 95
- Kovaleva T. M., Kozak L. A. Grounding of the development of a cosmetic product in the patch form. 102
- Romanchuk O. P., Romanovsky O. E., Muntyan L. V. Changes in integral indicators of cardiovascular system of patients with stage 2 hypertension in the dynamics of doxazosin treatment. 104
- Romsitska N. D., Bacherikov V. A. Antibiotic resistance and an alternative method of combating inflammation. 107
- Gontova T. M., Proskurina K. I., Rudenko V. P., Mashtaler V. V., Mala O. S., Gaponenko V. P. Development of educational and methodical literature for the study of the discipline "Pharmaceutical Botany" in preparation students for the licensing exam "Krok 1. Pharmacy". 113
- Vyshnevskaya L. I., Mykhailik D. O., Postoy V. V. Research about perspective of the development of medical products with the white willow bark. 120
- Markina E. L., Novitskaya O. M., Talko Yu. A., Sources of natural nootropic substances and their properties. 123
- Markina E. L., Novitskaya O. M., Talko Yu. A. Changes to the Ministerial Program "Available Medicines" and its implementation in the regions. 131

How to cite:

- Proceedings of the Conference "Modern Problems of Pharmacology, Cosmetology and Aromology", October 4, 2019 at the OMI IHU, Odessa, Ukraine. – P.